Dosarul nr.2-576/24
2-24067212-28-2-20062024

HOTĂRÎRE
în numele Legii

30 august 2024 **mun. Edineţ**

Judecătoria Edineţ, sediul Central
Instanţa compusă din:
Preşedintele ședinței, judecător Pşeniţa E.
Grefier Lungu A.
Cu participarea:
Avocaților Gubceac D., Bejenaru A.

examinînd, în ședința de de judecată publică, cauza civilă după cererea de chemare în judecată a Companiei de Asigurări ”General Asigurări” SA către Cara Roman privind încasarea, în ordine de regres, a despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor judiciare,

A CONSTATAT:

Compania de Asigurări (în continuare CA) ”General Asigurări” SA la 20.06.20242 s-a adresat în instanţa de judecată cu cerere de chemare în judecată către Cara Roman privind încasarea, în ordine de regres, a despăgubirii de asigurare estimate în total la 5716,40 lei și a cheltuielilor judiciare.

În motivarea acțiunii a invocat că, la data de 15.03.2021 în mun. Edineţ, pe str. Independenţei,79, pîrîtul Cara Roman conducînd autovehiculul de model Volkswagen Touareg, cu nr. de înmatriculare *****, încălcînd Regulamentul circulaţiei Rutiere a tamponat un alt autovehicol de model Nissan Murano cu nr. de înmatriculare *****. Autovehiculul, condus de pârât, a fost asigurat cu asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCAI) de reclamanta - CA ”General Asigurări”SA - fapt care se confirmă prin poliţa de asigurare RCAI nr. 006202245 din 12.10.2020. anexată la prezenta acţiune. Asftel pîrîtul Cara Roman a fost recunoscut vinovat în comiterea accidentului rutier produs la 15.03.2021 în mun. Edineţ, iar dovada acestui fapt serveşte procesul-verbal cu privire la contravenţie din 15.03.2021, precum şi decizia agentului constatator prin care pîrîtului i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de amendă şi 5 puncte de penalizare, ambele înscrisuri anexate la prezenta acţiune. În urma adresării persoanei păgubite către reclamant, ultimul a fost nevoit să deschidă dosar de daune, să constate mărimea

pagubei pricinuite şi să achite despăgubirile. Aşadar a fost deschis dosar de daună, iar în baza procesului verbal de constatare a daunelor Nr. 1204-21-RCA din 19.03.2021 s-au constatat mai multe deteriorări la unitatea de transport de model Nissan Murano cu nr. de înmatriculare *****, anul fabricaţiei 2018.

În continuare în baza informaţiilor acumulate pe marginea dosarului de daune menţionat mai jos, s-a stabilit că SRL ”Ivalcar” a informat pe reclamantă că valoarea lucrărilor de reparaţie a unităţii de transport de model „Nissan Murano” cu nr. de înmatriculare ***** constituie suma de 3974 lei, potrivit facturii nr. 427 din 22.03.2021, anexată la prezenta cerere.

În atare situaţie conform raportului de daune nr. 1204-21-RCA din 18.06.2021, membrii comisiei din cadrul CA ”General Asigurări” SA au decis conform pct.2 a achita despăgubire de asigurare în mărime de 3974 lei, conform acordului cu examinarea posibilităţii înaintării unei acţiuni de regres faţă de persoana vinovată de comiterea accidentului rutier. Ulterior în baza ordinului organului executiv nr. 2476 din 22.06.2021, a fost aprobată suma despăgubirii de asigurare în mărime de 3974 lei, iar în baza ordinului de plată nr. 1538 din 22.06.2021, acordului de stingere a datoriilor reciproce din 07.06.2021 şi anexei nr. 2 (vezi pct.9) la acesta, valoarea pagubei pricinuite în urma accidentului rutier de către Cara Roman, a fost achitată către CA “Donaris Vienna Insurance Group”S.A., ca companie de asigurare facultativ unitatea de transport de model „Nissan Murano”, acţiune întreprinsă de reclamant în baza prevederilor art.28 alin.(1) lit. b) din Legea nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care indidică expres că asigurătorul este obligat să plătească despăgubirile în termen de 10 zile calendaristice de la data finalizării dosarului de daune şi să accepte cererea păgubitului privind modalitatea de plată a despăgubirii, prin virament în contul bancar.

În conformitate cu art. 22 din Legea nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuarea Legea nr. 414) asigurătorul CA „General Asigurări” SA a achitat persoanei păgubite despăgubirea de asigurare. Astfel, în urma accidentului rutier cu implicarea pîrîtului, a fost cauzată o daună în mărime de 3974,00 lei, care a fost achitată integral persoanei păgubite de către compania reclamantă.

Pîrîtul, fiind vinovat în producerea accidentului rutier fapt recunoscut de către ultimul în baza înscrisurilor anexate la acţiune, iar la momentul producerii accidentului nu deţinea permis conducere valabil eliberat de autorităţile naţionale, fapt care îl determină pe reclamant să îl acţioneze în instanța de judecată întemeiat cu acţiune de regres faţă de el.

Mai menționează că, conform art. 29 lit.c) din Legea 414 - ’’Asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea

pagubelor atunci cînd: c) persoana răspunzătoare de producerea accidentului care conducea autovehiculul fără permis de conducere sau cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere.

În conformitate eu art. 1856 alin.(1) din Codul Civil, în care se stipulează că, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum şi eventualele eheltuieli de diminuare aprejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului faţă de terțul căruia îi revine obligaţia să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel, iar în coroborare cu prevederile art. 2024 alin.(l) din Codul Civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel, în speţă asigurătorul la caz reclamantul a preluat dreptul de creanţă pe care îl avea CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA faţă de pârât, ceia ce determină în esenţă temeinicia acţiunii depuse. Avînd în vedere circumstanţele menţionate supra, în adresa pîrîtului a fost expediată pretenția nr.1694-2021 din 24.06.2021, recepţionată pe 29.06.2021, acordîndu-i-se termen de 30 zile pîrîtului pentru achitarea sumei de 3974 lei, fie pentru prezentarea la sediul reclamantului în scopul încheierii unei tranzacţii şi examinarea posibilităţii de achitare în rate. Pretenţie care pînă în prezent nu au fost satisfăcută de către pîrît şi la care nici nu s-a răspuns, sau reacţionat într-un oarecare mod.

Cu privire la dobânda de întârziere, a indicat că, deoarece pîrîtul nu a achitat suma solicitată în termenul acordat, acesta se află în întârziere, respectiv urmează să achite dobânzi de întârziere conform art.942 din Cod Civil.

Dobînda de întîrziere constituie suma de - 1742.40 MDL şi a fost calculată pentru perioada **30.07.2021 - 20.06.2024**. în temeiul art. 942 alin.2 din CC RM, după formula de calcul: Suma datoriei x (5% rata de refinanțare a BNM + nr. de zile) /365 zile x numărul de zile de întrziere. = suma dobânzii. Dobînda de întîrziere constituind de 1,65 lei/zi, și pentru 1056 zile de întîrziere dobînda constituie suma de 1742.40 lei.

Solicită admiterea prezentei acţiuni spre examinare, ca fiind întemeiată și încasarea de la Cara Roman în beneficiul CA "General Asigurări" SA suma de 3974 (trei nouă sute şaptezeci şi patru lei 00 bani) cu titlu de prejudiciu, suma de 1742,40 (Una mie şapte sute patruzeci şi doi lei 40 bani) cu titlu de dobîndă de întîrziere și toate cheltuielile de judecată care la moment constituie suma de 3 279 lei (din care fac parte 2790 lei taxa de stat şi 3 000 lei onorariul avocatului).

La data de 01.08.2024 reprezentantul pîrîtului Cara Roman – avocatul Odobescu Ghenadie, în interesele lui Cara Roman, a înaintat instanței de judecată o referință, în motivarea căreia a invocat că, prin cererea de chemare în judecată, reclamantul CA "General Asigurări" SA solicită încasarea de la cet. Cara Roman suma de 3 974 lei MD cu titlu de prejudiciu, precum şi încasarea dobânzii de

întârziere şi a cheltuielilor de judecată. În motivarea acţiunii, reclamantul a indicat că cet. Cara Roman nu deţinea permis de conducere la momentul producerii accidentului, acest fapt fiind temei pentru a înainta acţiunea de regres în baza lit.c) art.29 din Legea nr.414 cu privire la asigurări, asigurătorul are dreptul să înainteze acţiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci cînd persoana răspunzătoare de producerea accidentului conducea autovehiculul fără permis de conducere, cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere, sau în decursul termenului de aplicare a măsurii de siguranţă privind ridicarea provizorie a permisului de conducere.

Cu pretenţiile înaintate de către reclamant nu sunt de acord, ele fiind abuzive şi lipsite de logică, prin urmare aduce următoarele argumente:

Invocarea precum că cet. Cara Roman nu deţine permis de conducere este absurdă la extrem, or cet. Cara Roman dispune de permis de conducere eliberat de autorităţile din România la data de 15.07.2019 şi care expiră la data de 15.04.2029, deci la momentul încheierii contractului de răspundere civilă auto internă, cât şi la momentul producerii accidentului, cet. Cara Roman dispunea de permis de conducere perfect valabil.

CA ”General Asigurări” SA, la momentul încheierii contractului, cât şi la momentul producerii accidentului cunoştea că cet. Cara Roman deţine permis de conducere, or, conform website-ului https://general.md/asigurare-rca/, pentru a beneficia de o asigurare obligatorie de răspundere auto internă (RCAI) şi ca să fie cunoscut preţul ei, pârâtul trebuia să completeze un chestionar în care să indice care e persoana asigurată şi câţi ani de experienţă ca şofer are. Deci, CA ”General Asigurări” SA a cunoscut cu certitudine că cet. Cara Roman deţine permis de conducere, de asemenea provenienţa românească a permisului de conducere nu a fost un împiediment la încheierea acestui contract.

Un alt motiv din care CA „General Asigurări” SA cunoştea că pârâtul deţine permis de conducere, este obligativitatea cunoaşterii acestui fapt la emiterea RCA.

După Metodologia unică de calcul al primei de asigurare de bază şi ai coeficienţilor de rectificare aferenţi asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă şi externă, Anexa nr.1, la Hotărârea Comisiei Naţionale a Pieţii Financiare (C.N.P.F.) nr.57/13 din 28.12.2018, la cap III, coeficienţii de rectificare pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă includ şi coeficientul K5, vârsta și vechimea în conducere a utilizatorului. Coeficientul de rectificare K5 se stabileşte în funcţie de vârsta și de vechimea în conducere a asiguratului şi utilizatorului autovehiculului şi se aplică la încheierea contractelor cu număr limitat de persoane.

Vechimea în conducere se stabileşte conform permisului de conducere sau informaţiei din Registrul de stat al conducătorilor de vehicule. în cazul în care

există mai mulţi utilizatori, se aplică coeficientul maxim deţinut de una dintre persoanele indicate în contract, inclusiv asiguratul.

Nu este clar în ce mod CA „General Asigurări” SA în pofida tuturor prevederilor legale a eliberat un RCA unei persoane care nu dispune de permis de conducere, or acest fapt se combate de regulamentele legale ce urmau respectate.

Poate CA „General Asigurări” SA consideră că un permis de conducere eliberat în România nu este recunoscut şi valabil în Republica Moldova, idee combătută de nenumerate prevederi legale internaţionale şi naţionale.

Potrivit pct. 19 din Hotărîrea nr. 1452 din 24.12.2007 (în vigoare la momentul apariţiei litigiului) pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea şi desfăşurarea examenului pentru obţinerea permisului de conducere şi condiţiile de admitere la traficul rutier, permisele de conducere ale cetăţenilor Republicii Moldova, transmise subdiviziunii competente cu motivul preschimbării în permise de conducere ale altui stat, sînt supuse evidenţei în modul prevăzut de Instituţia publică „Agenţia Servicii Publice”.

Prin prisma acestor prevederi legale, reiese că cet. Cara Roman nu putea deţine permis de conducere şi în Republica Moldova şi în România, or el are deja permis de conducere eliberat de autorităţile române, care este perfect valabil pe teritoriul Republicii Moldova.

Mai indică că, conform art.22 din tratatul dintre Republica Moldova şi România privind asistenţa juridică în materie civilă şi penală ratificat prin Decretul Nr. 339 din 12.11.1996, actele care emana de la autorităţile competente sau de la alte instituţii ale uneia dintre părţile contractante, precum şi actele sub semnătură privată, cărora acestea le dau data certa şi le atesta autenticitatea semnăturii, sunt valabile pe teritoriul celeilalte părţi contractante fără vreo alta legalizare. Aceasta dispoziţie se aplică şi cu privire la extrasele şi la copiile de pe aceste acte. Actele menţionate la paragraful 1 au, pe teritoriul celeilalte părţi contractante, aceeaşi forţa probanta ca şi actele de acelaşi fel ale acestei din urma părţi contractante.

De asemenea, Republica Moldova a ratificat Convenţia nr. 87 din 08.11.1968 asupra circulaţiei rutiere, în vigoare pentru Republica Moldova din 26.05.1994. Această Convenţie a fost ratificată și de România la data de 20.10.1980. Lit. a) pct.1) art.41 al Convenţiei nr.87 prevede, părţile contractante vor recunoaşte orice permis naţional, întocmit în limba lor sau într-una din limbile lor sau, dacă nu este întocmit într-o astfel de limbă, este însoţit de o traducere a certificatului autentificat.

Acţiunile reclamantului ne duc cu gândul la faptul că el acţionând cu rea credinţă, doreşte să scape de responsabilităţile impuse lui prin Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006 (în vigoarea la momentul apariţiei litigiului).

La fel, deşi reclamantul invocă că Cara Roman a încălcat regulile privind permisul de conducere, în acest sens faţă de pârât nu a fost întocmit nici un proces-verbal, deşi la producerea accidentului, au fost verificate actele conducătorilor auto implicaţi în accident, însă nu s-a stabilit încălcarea regulilor privind permisul de conducere, nefiind întocmit proces-verbal sau sancţionat pârâtul pentru faptul dat.

În consecinţă, nu s-au dovedit existenţa pretenţiilor invocate şi nici nu a fost prezentată careva bază probatorie întru confirmarea celor solicitate în privinţa cet. Cara Roman, argumentele fiind declarative şi de drept absurde, fapt ce contravine normelor legislative, or, prin prisma art.118 alin.(1) CPC a RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Referitor la cheltuielile de judecată suportate de către cet. Cara Roman pentru acordarea asistenţei juridice pe parcursul procesului de judecată, redactarea referinţei, acestea urmează a fi compensate integral din contul CA ”General Asigurări” SA în felul următor: suma 5 000 (cinci mii) lei, MD achitată avocatului conform bonului de plată seria DAA nr.49798183 din 01.08.2024.

Mai menționează că, cu toate acestea, pârâtul este nevoit să suporte cheltuieli suplimentare de judecată în cadrul examinării prezentului litigiu, compuse din cheltuielile de asistenţă juridică în cadrul procesului de judecată şi redactarea prezentei referinţe achitată avocatului, care urmează a fi recuperate din contul lui CA ”General Asigurări” SA prin prisma art.94 şi respectiv art.96 CPC RM.

Cu privire la cheltuielile de asistenţă juridică, prin prisma prevederilor art. 96 CPC RM, partea care a pierdut procesul urmează să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de asistenţă juridică în proporţia pretenţiilor admise şi respinse şi în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile pentru asistenţa juridică suportate de către părţi fac parte din cheltuielile de judecare a pricinii.

Recuperarea cheltuielilor judiciare este o practică obişnuită pentru majoritatea legislaţiilor naţionale şi lipsa unui mecanism real de asigurare a recuperării cheltuielilor de judecată este un factor ce diminuează autoritatea actului de justiţie care urmează a soluţiona corect şi uniform problema atribuirii cheltuielilor de judecată.

Astfel, există dovada caracterului real al achitării sumei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică (se anexează).

Necesitatea şi rezonabilitatea cheltuielilor se determină prin faptul acţiunilor întreprinse - întocmirea şi prezentarea în instanţă a actelor procedural necesare, urmărirea mersului procesului şi realizarea căilor de atac şi nu doar participarea în cadrul şedinţei de judecată.

Cheltuielile efectuate au fost reale, necesare şi raţionale de unde rezultă necesitatea şi obligativitatea CA "General Asigurări" SA de a achita integral cheltuielile suportate de către cet.Cara Roman.

Cheltuielile pentru asistenţa juridică suportate de către părţi fac parte din cheltuielile de judecare a pricinii. Obligativitatea motivării hotărârilor judecătoreşti constituie o condiţie a procesului echitabil, exigenţă a art.6 alin.(1) din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale. La capitolul legalităţii hotărîrilor instanţei de judecată, jurisprudenţa CtEDO în repetate rînduri a statuat necesitatea motivării hotărîrilor instanţei, unde funcţia unei hotătîri motivate este să demonstreze părţilor că ele au fost auzite.

Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanţei, dar de asemenea o obligaţie corespunzătoare a instanţei de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menţionat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părţilor să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlande).

Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

Prin urmare consideră că nemotivat se solicită atragerea la răspundere a cet. Cara Roman, or nu există temei de drept şi de fapt, şi aici aduce un exemplu similar din practica Curţii de Apel, Decizia Colegiul civil şi de contencios administrativ lărgit al Curţii de Apel Bălţi din 02 noiembrie 2023, dosar nr. 2a-480/23 (copia se anexează la prezenta).

Solicită respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de CA "General Asigurări" SA împotriva lui Cara Roman privind recuperarea prin regres a daunei materiale, dobânda de întârziere şi încasarea cheltuielilor de judecată ca neântemeiată şi ilegală și încasarea din contul CA "General Asigurări" SA, în beneficiul cet. Cara Roman, cheltuielile de asistenţă juridică în sumă de 5 000 (cinci mii) lei, MD achitată avocatului conform bonului de plată seria DAA nr. 49798183 din 01.08.2024.

În ședința de judecată *reprezentantul reclamantului Companiei de Asigurări "General Asigurări" SA – avocatul Gubceac Dmitrii,* a susținut cererea de chemare în judecată pe deplin și suplimenatar a comunicat că, la data de 15.01.2021 în mun. Edineț, str. Independeței 79, a avut loc un accident rutier. Astfel pîrîtul Cara Roman, conducînd autovehiculul de model Volkswagen Touareg, cu nr. de înmatriculare EDKN 999, a tamponat un alt autovehicol de model Nissan Murano cu nr. de înmatriculare CBN 180. În urma acestui accident rutier a fost constatată vinovăția lui Cara Roman, fapt confirmat prin procesul-

verbal cu privire la contravenție, întocmit la data producerii accidentului rutier și anume la data de 15.03.2021 și anexat la materialele cauzei. Ca urmare, conducătorul automobilului de model Nissan Murano, s-a adresat către Compania de Asigurări ”Donaris Viena Insurance Group” SA, care i-a achitat acestuia valoarea pagubei pricinuite în urma accidentului rutier de către Cara Roman. Ulterior Compania de Asigurări ”Donaris Viena Insurance Group” SA s-a adresat la Compania de Asigurări ”General Asigurări” SA, unde avea făcută asigurarea RCA Cara Roman, cu cerere prealabilă privind restituirea sumei despăgubirii de asigurare în sumă de 3974 lei. A mai comunicat că, CA ”General Asigurări” SA a acceptat suma data și a transferat în contul CA ”Donaris Viena Insurance Group” SA, suma data, la materialele cauzei fiind anexat ordinul prin care a fost aprobată și achitată suma de despăgubirii de asigurare în mărime de 3974 lei. Ulterior CA ”General Asigurări” SA a verificat temeiurile înaitării acțiunii în ordine de regres. Prin urmare CA ”General Asigurări” SA a stabilit că sunt temeiuri și a adresat în adresa pîrîtului reclamația care a rămas, însă fără răspuns din partea pîrîtului. Din discuțiile cu pîrîtul s-a constatat că, el s-a adresat la o filială al reclamantului unde i-au fost explicate motivele, dar acesta la oficiul central al reclamantului nu s-a adresat și nici nu a comunicat motivele nexecutării pretenției. Ca motiv de bază de înaintare a acțiunii de regres este temeiul art. 29 lit.c) din Legea 414 care era în vigoare la data comiterii accidentului rutier, în care se indică clar că, asigurătorul are dreptul să înainteze acţiune de regres față de persoana răspunzătoare de producerea pagubelor atunci cînd: c) persoana răspunzătoare de producerea accidentului care conducea autovehiculul fără permis de conducere sau cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere. Teieul de bază fiind sau cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere. Totodată comunicînd că în acțiune nu a fost indicat că, Cara Roman persoana vinovată de comiterea accidentului rutier nu avea permis de conducere, însă în cazul dat el va face trimitere la Hotărîrea Guvernului nr. 1452 din 24.12.2007, care la fel era în vigoare la data producerii accidentului rutier în care se stabilește clar, că pentru conducătorii autovehiculelor pe drumuri publice eliberarea permiselor de conducere eliberate de alte state care își stabilesc domiciliu sau reședința în Republica Moldova sunt obligați să solicite subdiviziunii competente preschimbarea acestuia cu documente similare ale Republicii Moldova în termen de maxim 6 luni în condițiile Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier. Prin urmare permisul prezentat de către Cara Roman anexat la dosar, este eliberat de autoritățile române, astfel ultimul nu a ținut cont de prevederile regulamentului și Hotărîrii Guvernului sus-menționate și a încălcat acest Regulament iar permisul anexat la materialele cauzei este cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere teritoriul RM la momentul

producerii accidentului rutier. Anume acest fapt este temei de înaintare a acțiunii de regres față de Cara Roman. Prin urmare alegoriile indicate de către pîrît în referință nu-și găsesc temeiul, or, atît în cererea de chemare în judecată cît și în referința depusă la materialele cauzei este indicat clar că, Cara Roman domiciliază în mun. Edineț, și ultimul a recepționat la domiciliul său din RM și pretenția reclamantului și nu a dovedit prin probe pertinente și concludente că el nu are domiciliu stabilit în RM și s-a aflat mai puțin de 6 luni pe teritoriul RM. În cee ace privește prevederile convențiilor încheiate între RM și România acestea nu-și găsesc confirmarea în speța data, deoarece Hotărîrea Guvernului la care a făcut referire este adoptată după încheierea acelor acte internaționale la care se face referire și prin urmare la adoptarea hotărîrii date legiuitorul a ținut cont și acele prevederi internaționale. Solicită admiterea acțiunii și încasarea de la Cara Roman atît a pagubei material în sumă de 3974 lei, a dobînzii de întîrziere în sumă de 1742,40 lei, cît și a cheltuielilor de judecată în sumă de 3279 lei. A mai comunicat că, dobînda de întîrziere a fost calculată din data de 30.07.2021 pînă la 20.06.2024. Totodată comunicînd că, pe data de 30.07.2021 a expirat termenul acordat de reclamant pîrîtului de 30 de zile pentru a soluționa litigiul sau de a se achita.

În ședința de judecată *reprezentantul pîrîtului Cara Roman – avocatul stagiar Bejenaru Alina,* a susținut referința depusă pe deplin și suplimentar a comunicat că, își menține poziția expusă în referință și solicită respingerea acțiunii, din motiv că reclamantul acționînd cu rea-credință dorește să scape de responsabilitățile impuse lui prin Legea cu privire la asigurarea obligator de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006 (în vigoarea la momentul apariţiei litigiului). De asemenea reclamantul invocă că, Cara Roman a încălcat regulile privind permisul de conducere, însă în acest sens în privința lui Cara Roman nu i-a fost întocmit nici un proces-verbal întrucît după producerea accidentului rutier au fost verificate minuțios actele persoanelor implicate în accidental rutier și încălcarea a careva reguli privind permisul de conducere nu au fost depistate. Polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă pe numele lui Cara Roman a fost eliberată de către CA ”General Asigurări” SA la data de 12.10.2020 și la acel moment cara Roman deținea același permis de conducere eliberat de către autoritățile române, iar în cazul în care reclamantul depista la acel moment careva încălcări sau nereguli privind permisul de conducere dar a eliberat polița de asigurare, se atestă un comportament ilicit, care nu permite obținerea a careva avantaje adică de a fi încasat în ordine de regres careva daune materiale. Astfel nu au fost stabilite cae temeiuri legale privind răspunderea în ordine de regres din partea lui Cara Roman. Ca precedent judiciar a se vedea Decizia Curții de Apel Bălți din 02.11.2023, adoptată în cauza civilă la cerere de chemare în judecată depusă de către CA ”General Asigurări” SA către Croitoru Tudor cu privire la recuperarea în mod de regres a prejudiciului material, încasarea dobînzii de

întîrziere și a cheltuielilor judiciare. Astfel potrivit celor menționate solicită respingerea cererii de chemare în judecată depusă de către CA ”General Asigurări” SA către Cara Roman privind recuperarea în ordine de regres a daunei material ca fiind neîntemeiată. La fel solicită încasarea din contul CA ”General Asigurări” SA în beneficiul lui Cara Roman a cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică în sumă de 5000 lei. Referitor la cheltuielile de judecată solicitate de către Cara Roman achitate de ultimul pentru acordarea asistenței juridice comunică că, din partea avocatului Odobescu Ghenadie a fost efectuată consultația clientului dat, și ulterior de către avocatul stagiar Bejenaru Alina a fost întocmită referința. A mai comunicat că, la moment careva raport de activitate niciunul din avocați nu a întocmit. La fel a mai comunicat că, în cadrul Biroului Asociat de Avocați ”Odobescu &Partenerii” activează 4 avocați și 2 avocați stagiari. Totodată comunicînd că, conform ordinului de plată din 01.08.2024 onorariul avocatului în sumă de 5000 lei a fost achitat în beneficiul Biroului Asociat de Avocați ”Odobescu & Partenerii”, dar la moment nu este întocmit careva raport de activitate a membrilor Biroului Asociat de Avocați ”Odobescu & Partenerii”, unde ar fi indicat ce acțiuni anume au efectuat pe cazul dat fiecare membru din cadrul biroului de avocați dat.

Audiind participanții la proces prezenți în cadrul ședinței de judecată, studiind materialele dosarului și înscrisurile administrate, analizând argumentele expuse în cererea de chemare în judecată și în referința depusă, instanța de judecată concluzionează că, acțiunea este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din considerentele ce succed.

Potrivit prevederilor art. 5 Cod de procedură civilă, *(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Conform art. 118 din Codul de procedură civilă, *(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. […] (3) Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Potrivit art. 121 din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

Instanța judecătorească, conform art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, *Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanţa își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă și pe probele cercetate în ședință de judecată.*

Conform dispozițiilor art. 240 Cod de procedură civilă, *(1) La deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. [...] (3) Instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.*

Astfel, conform jurisprudenței CtEDO instanța de judecată, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

In ședința de judecăta s-a stabilit că, la data de 15.03.2021 în mun. Edineţ, pe str. Independenţei 79, pîrîtul Cara Roman, conducînd autovehiculul de model Volkswagen Touareg, cu nr. de înmatriculare *****, încălcind Regulamentul circulaţiei Rutiere, a tamponat un alt autovehicul de model Nissan Murano cu nr. de înmatriculare CBN 180.

La fel s-a constatat că, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut șoferul mijlocului de transport de model Volkswagen Touareg, cu nr. de înmatriculare *****, Cara Roman, ceea ce se confirmă prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05182670 din 15.03.2021, iar prin decizia agentului constatator din aceeași dată, pârâtul a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i stabilită sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 1200 lei și sancțiune complementară 5 puncte de penalizare (f. d. 8).

Tot din actele cauzei rezultă că, la data producerii accidentului rutier, Cara Natalia avea încheiat cu CA „General Asigurări” SA contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, în baza căruia la 12.10.2020 a fost eliberată polița de asigurare obligatorie nr. RCAI-006202245, valabilă pentru perioada 12.10.2020 – 11.10.2021, fiind incluse ca persoane care conduc automobilul și pîrîtul Cara Roman (f. d. 17,18).

Ca urmare a accidentului rutier desrcis supra, de către reclamant a fost deschis dosarul de daune nr. 1204-21-RCA, în scopul verificării autenticității evenimentului produs și stabilirii cuantumului despăgubirii de asigurare, iar la data de 19.03.2021 de către CA „General Asigurări" SA a fost întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 1204-21-RCA și la data de 18.06.2021 a fost întocmit Raportul de daune nr. 1204-21-RCA (f.d. 11, 12).

Astfel, potrivit procesului-verbal de constatare a daunelor Nr. 1204-21-RCA din 19 martie 2020 s-au constatat două deteriorări la unitatea de transport de model „Nissan Murano " cu nr. de înmatriculare *****, anul fabricației 2018 (f. d. 12).

Potrivit raportului de adune nr. 1204-21-RCA din 18.06.2021 de cître reclamant s-a stabilit despăgubirea de asigurare în sumă de 3974 lei (f.d. 11).

Potrivit cererii prealabile expediate de către CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA în adresa CA "General Asigurări" SA, ultima indică că, la data de 09.06.2020 între Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" SA, în calitate de asigurător, şi Sclifos Pavel, în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a mijlocului de transport auto-casco nr. CSK2020-001062/1-1 prin care a fost asigurat automobilul de model Nissan Murano, anul producerii 2018, număr de înmatriculare CBN 180, a mai multor riscuri, inclusiv şi riscul contra prejudiciilor ca rezultat al accidentelor de circulaţie. Ca urmare a examinării dosarului de daune s-a constatat că, cazul declarat este caz asigurat și urmează a fi despăgubit. Astfel, în rezultatul calculului s-a stabilit că despăgubirea de asigurare a autovehiculului avariat "Nissan Murano" număr de înmatriculare ***** constituie suma de 3 974 lei. Conform Dispoziţiei Nr.CSK0341_2021 din 26.03.2021 a fost dispusă recunoaşterea eveninentului produs drept caz asigurat şi achitarea despăgubirii de asigurare în sumă de 3 974 lei. Suma despăgubirii în mărime de 3 974 lei a fost transferată staţiei de reparaţie "Ivalcar" SRL pentru asigurat, fapt confirmat prin ordinul de plată anexat la prezenta cerere. Conducîndu-se de prevederile art. 861, 1856 CC şi art.6 alin. (6) Legea 407-XVI, solicită respectuos CA „General Asigurări" SA să examineze prezenta cerere şi să restituie suma despăgubirii de asigurare în mărime de 3 974 lei în decurs de 15 zile din momentul primirii prezentei cereri (f.d. 21).

La fel instanța reține că, potrivit facturii nr. 427 din 22.03.2021, eliberate de către SRL "Ivalcar" pentru repararea automobilului de model Nissan Murano anul producerii 2018, număr de înmatriculare CBN 180, suma reparației constituie 3974 lei, iar drept plătitor fiind indicat CA "Donaris Vienna Insurance Group"SA.

Instanța a mai reținut că, la data de 07.06.2021 între CA "General Asigurări" SA şi CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA a fost semnat acordul de stingere a datoriilor reciproce dintre CA "General Asigurări" SA şi CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA., unde la pct. din Anexa nr. 2 al Acordului respectiv, fiind indicată reclamația nr. 640/2021 din 21.04.2021 cu suma de 3974 pentru

automobilul de model ”Nissan Murano” număr de înmatriculare CBN 180, cu suma acceptată de 3974 lei (f.d. 13, 14).

Astfel, potrivit Raportului de daune nr. 1404-21-RCA din 18.06.2021, întocmit de către CA „General Asigurări” SA, s-a propus considerarea cazului dat drept caz asigurat, achitarea despăgubirii de asigurare în mărime de 3974 lei la contul bancar al CA „Donaris Vienna Insurance Group,, SA prin intermediul compensării obligaţiilor reciproce, conform acordului încheiat de stingere a datoriilor reciproce dintre CA ”General Asigurări” SA şi CA ”Donaris Vienna insurance Group” SA, și examinarea posibilității înaintării acțiunii în regres către persoana vinovată conform art. 29 lit. c) a Legii 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicul și informarea asiguratului despre decizia luată (f. d. 11).

Ca urmare potrivit Ordinului nr. 2476 din 22.06.2021 de către CA ”General Asigurări” SA a fost aprobată despăgubirea de asigurare în sumă de 3974 MDL, urmînd ca Direcţia Evidenţă contabilă să transfere despăgubirea de asigurare indicată în pct. 1, pentru compensarea pagubei cauzate autovehiculului Nissan Murano cu nr/în *****, în confonnitate cu acordul de stingere a datoriilor reciproce încheiate dintre CA „General Asigurări” SA şi CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA (f.d. 9).

Astfel, în baza ordinului de plată nr. 1537 din 22 iunie 2021 de către reclamant a fost achitată către CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA suma de 197910,40 lei conform acordului de stingere a datoriilor reciproce din 07.06.2021, inclusiv în suma dată fiind inclusă și valoarea pagubei pricinuite în urma accidentului rutier comis de către Cara Roman (f. d.10).

Ulterior, de către reclamant în adresa pârâtului Cara Roman a fost expediată solicitarea de a se prezenta până la 30.06.2021 la sediul CA ”General Asigurări” SA pentru a semna acordul privind despăgubirea de asigurare RCA în scopul finalizării procedurii legate de instrumentarea dosarului de daune (f. d. 15), iar potrivit telegramei din 16.03.2021 ultimului i-a fost solicitat de a se prezenta pentru constatarea daunei aduse automobilului ”Nissan” cu n/î *****, deteriorat în accidentul din 15.03.2021 (f.d. 16).

La fel din înscrisurile anexate la materialele cauzei instanța a stabilit că, la data de 15.04.2019 pe numele pârâtului Cara Roman de către Autoritățile statului Român a fost eliberat permisul de conducere nr. B00259753T valabil până la 15.04.2029, ce-i permitea dreptul de a conduce vehicule din categoria ”B” și altele (f.d. 19), precum și faptul că automobilul implicat în producerea accidentului rutier de model Volkswagen Touareg, cu nr. de înmatriculare *****, aparține lui Cara Roman.

În vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, la data de 24.06.2021 în adresa pârâtului a fost expediată pretenția nr. 1694-2021, acordându-i-se termen

de 30 zile pentru achitarea sumei de 3974 lei, fie pentru prezentarea la sediul reclamantului în scopul încheierii unei tranzacții și examinarea posibilității de achitare în rate, pretenție care a fost recepționată de către pârât la 29.06.2024, însă până în prezent nu a fost satisfăcută de către pârât (f. d. 23, 24).

Prin urmare instanța reține că, în acord cu prevederile art. 1822 alin. (1) - (2) Cod civil, *prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părți (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terțului păgubit o prestație bănească (indemnizație ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare. Orice clauză care derogă de la dispozițiile prezentului capitol în detrimentul contractantului, asiguratului sau beneficiarului consumator este lovită de nulitate absolută.*

Articolul 1856 alin. (1) Codul civil, *de asemenea prevede că asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum şi eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului față de terțul căruia îi revine obligația să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de judecată reiterează că în temeiul art. 2024 alin. (1) Codul civil*, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

Înaintând acțiunea de regres împotriva pârâtului Cara Roman, reclamantul CA „General Asigurări" SA pretinde că, în baza art. 29 lit. c) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor, în speță Cara, atunci cînd persoana răspunzătoare de producerea accidentului conducea autovehiculul fără permis de conducere, **cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere,** sau în decursul termenului de aplicare a măsurii de siguranță privind ridicarea provizorie a permisului de conducere.

Totdată instanța reține că, în temeiul art.3 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22 decembrie 2006, *obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului şi/sau utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării*.

Potrivit alin.1) art.4 Legii nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *persoanele fizice şi persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare*

autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sînt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

Instanța constată că, CA ”General Asigurări” SA a susţinut că pârâtul Cara Roman este răspunzător de producerea accidentului, iar la data producerii accidentului pîrîtul conducea autovehiculul **cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere,** or, deținând permis de conducere eliberat de autoritățile României și, avînd domiciliu în RMoldova, nu a schimbat permisul de conducere în termen de 6 luni cu document similar al RMoldova, după cum prevede pct.21 a Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, aprobat prin HG nr.1452 din 24.12.2007.

În conformitate cu art.29 lit.c) al Legii nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *asigurătorul are dreptul să înainteze acţiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci cînd persoana răspunzătoare de producerea accidentului conducea autovehiculul fără permis de conducere sau cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere.*

Astfel, CA ”General Asigurări” SA a invocat că, în temeiul art. 29 lit. c) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, este în drept să solicite încasarea, în ordine de regres, a despăgubirii de asigurare.

Reieșind din normele invocate, asigurătorul are dreptul să înainteze acţiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor în două cazuri și anume: persoana răspunzătoare de producerea accidentului conducea autovehiculul fără permis de conducere sau cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere.

Instanța de judecată nu poate reține invocările expuse de reclamantă, ori la materialele cauzei se atestă cu certitudine existența permisului de conducere eliberat de către Autoritățile Române pe numele pârâtului Cara Roman la data de 15 aprilie 2019, valabilil până la data de 15 aprilie 2029 (f. d. 19).

Prin urmare se demonstrează faptul că, la data încheierii contractului de răspundere civilă auto internă și eliberarea poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) – 12.10.2020, cât și la data comiterii accidentului rutier – 15.03.2021, pârâtul deținea același permis de conducere valabil emis de statul Român.

La caz, este prioritar a menționa că, în preambulul directivei Parlamentului și Consiliului Uniunii Europene nr.2006/126/CE din 20 decembrie 2006 cu privire la permisul de conducere, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L403/18 din 30 decembrie 2006, s-a menționat că normele privind permisele de conducere

sunt elemente esențiale ale politicii comune în domeniul transporturilor, contribuie la îmbunătățirea siguranței rutiere și facilitează libera circulație a persoanelor care își stabilește reședința într-un stat membru, altul decât statul care a eliberat permisul. Ținând seama de importanța mijloacelor de transport individuale, posesia unui permis de conducere recunoscut în mod corespunzător de un stat membru gazdă favorizează libera circulație și libertatea de stabilire a persoanelor.

Totodată în art. 2 alin. (1) a Directivei sus-citate se indică expres că, permisele de conducere eliberate de statele membre sunt recunoscute reciproc.

La fel, instanța de judecată remarcă că, potrivit art. 41 pct. 1) a Convenției asupra circulației rutiere, încheiată la Viena în 1968, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărîrea Parlamentului nr.1318 din 2 martie 1993, în vigoare din 26 mai 1994, Părțile Contractante vor recunoaște: a) orice permis național, întocmit în limba lor sau într-una din limbile lor sau, dacă nu este întocmit într-o astfel de limbă, este însoțit de o traducere a certificatului autentificat; b) orice permis național conform dispozițiilor anexei 6 a prezentei Convenții; c) orice permis internațional conform dispozițiilor anexei 7 a prezentei Convenții, ca fiind valabil pentru conducerea pe teritoriul lor a unui vehicul care intră în categoriile cărora le corespunde permisul, cu condiția ca numitul permis să fie valabil și ca el să fi fost eliberat de o altă Parte Contractantă sau de una din subdiviziunile sale, sau de o asociație însărcinată în acest scop de această Parte Contractantă sau de una din subdiviziunile ei. Dispozițiile prezentului paragraf nu se aplică permiselor de elev conducător.

Este important a sublinia că, România a aderat și a ratificat Convenția de la Viena asupra circulației rutiere din 1968 prin Decretul nr. 318 din 14 octombrie 1980, ceea ce denotă că, atât Republica Moldova, cât și statul Român, sunt părți contractante ale Convenției, iar dispozițiile acesteia se aplică în baza principiului reciprocității.

Urmează a se reitera că, și potrivit art. 13 alin. (1) din Tratatul între Republica Moldova și România privind asistența juridică în materie civilă și penală, încheiat la Chișinău la 06.07.1996 (în vigoare din 20.03.1998), actele care emană de la autoritățile competente sau de la alte instituții ale uneia dintre părțile contractante, precum și actele sub semnătură privată, cărora acestea le dau data certă și le atestă autenticitatea semnăturii, sunt valabile pe teritoriul celeilalte părți contractante fără vreo altă legalizare. Aceasta dispoziție se aplică și cu privire la extrasele și la copiile de pe aceste acte. Actele menționate la paragraful 1 au pe teritoriul celeilalte părți contractante, aceeași forță probantă ca și actele de același fel ale acestei din urmă părți contractante.

Potrivit pct. 19 din Hotărîrea nr. 1452 din 24.12.2007 (în vigoare la momentul apariției litigiului) pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de

conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, permisele de conducere ale cetățenilor Republicii Moldova, transmise subdiviziunii competente cu motivul preschimbării în permise de conducere ale altui stat, sînt supuse evidenței în modul prevăzut de Instituția publică „Agenția Servicii Publice”.

Totodată, după Metodologia unică de calcul a primei de asigurare de bază și a coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă, Anexa nr. l la Hotărârea Comisiei Naționale a Pieții Financiare (C.N.P.F.) nr.57/13 din 28.12.2018, la cap III, coeficienții de rectificare pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă includ și coeficientul K5, vârsta și vechimea în conducere a utilizatorului, Coeficientul de rectificare K5 se stabilește în funcție de vârsta și de vechimea în conducere a asiguratului și utilizatorului autovehiculului și se aplică la încheierea contractelor cu număr limitat de persoane. Vechimea în conducere se stabilește conform permisului de conducere sau informației din Registrul de stat al conducătorilor de vehicule. În cazul în care există mai mulți utilizatori, se aplică coeficientul maxim deținut de una dintre persoanele indicate în contract, inclusiv asiguratul.

Respectiv, la momentul încheierii contractului de răspundere civilă auto internă și la plata primei de asigurare urma a fi stabilită vechimea în conducere a utilizatorului, beneficiarului anume în baza permisului de conducere. De aici, instanța de judecată deduce că se prezumă buna credință a reclamantei CA ”General Asigurări” SA și că aceasta la momentul încheierii contractului de asigurare a cunoscut că, persoana asigurată deține un permis de conducere eliberat de autoritățile unui alt stat, și anume de statul român, fapt care nu a servit la momentul încheierii contractului de răspundere civilă auto internă și la plata primei de asigurare, ca impediment și temei de refuz a încheierii contractului dat.

În altă ordine de idei, conform prevederilor art.14 Cod Civil, *nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenţiei sale, fapta ilicită sau de rea-credinţă pe care tot ea a săvîrşit-o sau la care a participat. (2) Nici o persoană nu poate obţine un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea credinţă.*

Astfel, instanța reține că, polița de asigurare de răspundere obligatorie de răspundere civilă auto internă a fost eliberată de CA ”General Asigurări” la data de 12.10.2021 și la acel moment Cara Roman deținea același permis de conducere eliberat de România, deși reclamantul consideră că s-a admis încălcarea regulilor privind permisul de conducere, la data de 12.10.2020 a eliberat Polița de asigurare și deținerea permisului de conducere, eliberat de către autoritățile române, nu a constituit la acel moment un impediment, astfel, se atestă un comportament ilicit care nu permite obținerea avantajelor, adică încasarea sumelor în ordine de regres.

La fel, deși reclamanta invocă că, pârâtul a încălcat regulile privind permisul de conducere, instanța de judecată menționează că în acest sens față de pârât nu a fost întocmit nici un proces-verbal cu privire la contravenției penru această

încălcare, deși la producerea accidentului de către colaboratorii de poliție au fost verificate actele conducătorilor auto implicați în accident, însă nu s-a stabilit încălcarea regulilor privind permisul de conducere, nefiind întocmit proces-verbal sau sancționat pârâtul pentru faptul dat.

Prin urmrare instanța reține că, speței nu sunt aplicabile alegațiile reclamant CA „General Asigurări" SA precum că, pct. 21 din Hotărârea Guvernului nr. 1452 din 24.12.2007 (în vigoare la data producerii accidentului) care stipulează că, *pentru conducerea autovehiculelor pe drumurile publice, titularii permiselor de conducere eliberate de alte state, care își stabilesc domiciliul sau reședința în RM, sînt obligați să solicite subdiviziunii competente preschimbarea acestora cu documente similare ale RMoldova, în termen de maximum 6 luni, în condițiile stabilite de prezentul regulament* și ea nu este aplicabilă speței date, or, Cara Roman este cetățean a RMoldova și își are domiciliu în RMoldova cu atât mai mult că, norma pct.21 nu vizează **încălcarea regulilor privind permisul de conducere.**

Potrivit pct.7 din Hotărârea Guvernului nr. 1452 din 24.12.2007 (în vigoare la data producerii accidentului) prevede că, pentru ca permisul de conducere să fie emis şi valabil trebuie să se respecte următoarele condiţii:

a) permisul de conducere valabil pentru o categorie dă dreptul de a conduce şi autovehicule din subcategoria pe care aceasta o include, cu înscrierea acesteia în permis;

b) permisul de conducere pentru categoriile/subcategoriile C1 şi C se eliberează numai conducătorilor auto deja autorizaţi să conducă vehicule din categoria B;

b[1]) permisul de conducere pentru subcategoria D1 se eliberează numai conducătorilor auto care deţin permis de conducere pentru categoria B de cel puţin 24 luni, iar permisul de conducere pentru categoria D se eliberează numai conducătorilor auto care deţin de cel puţin 24 luni permis de conducere pentru subcategoria D1 sau celor care deţin de cel puţin 24 luni permis de conducere pentru categoria C;

c) permisul de conducere pentru categoriile/subcategoriile BE, C1E, CE, D1E şi DE se eliberează numai conducătorilor auto deja autorizaţi să conducă vehicule din categoriile/subcategoriile B, C1, C, D1 şi, respectiv, D;

d) persoana care posedă permis de conducere valabil pentru categoriile CE sau DE ori subcategoriile C1E sau D1E poate conduce ansamblul de vehicule din categoria BE, dacă titularul acestuia posedă categoria B;

e) persoana care posedă permis de conducere valabil pentru categoria CE sau subcategoria C1E, poate obţine şi dreptul pentru a conduce ansamblul de vehicule din categoria DE sau subcategoria D1E, dacă titularul acestuia posedă categoria D sau subcategoria D1;

f) permisul de conducere valabil pentru categoriile CE şi DE este valabil şi pentru ansamblurile de vehicule din subcategoriile C1E şi D1E respectiv;

g) permisul de conducere pentru categoria A se poate obţine doar în cazul în care persoana are o experienţă de minimum 2 ani pe o motocicletă cu specificaţii tehnice corespunzătoare categoriei A2, sau dacă persoana are cel puţin 24 de ani. Pentru conducerea triciclului cu o putere ce depăşeşte 15 kW persoana trebuie să aibă cel puţin 20 de ani. Permisul de conducere eliberat pentru subcategoria A2 este valabil şi pentru vehiculele din subcategoriile AM şi A1, iar permisul pentru subcategoria A1 este valabil şi pentru vehiculele din subcategoria AM;

h) persoana care posedă permis de conducere valabil pentru una din categoriile/subcategoriile indicate la punctul 4 al prezentului Regulament (cu excepţia categoriei A şi a subcategoriilor A1 şi A2) poate obţine şi dreptul de a conduce vehicule din subcategoria AM, cu condiţia susţinerii probei practice a examenului pentru această subcategorie;

i) persoana care posedă permis de conducere valabil pentru categoriile D sau DE are dreptul să conducă şi vehicule din categoria F, cu condiţia să facă dovada unei instruiri speciale la o instituţie de profil pentru conducerea vehiculelor din categoria F;

j) în cazurile prevăzute în punctul 32 din prezentul Regulament, dreptul de a conduce autovehicule dintr-o categorie/ subcategorie se consideră obţinut din momentul susţinerii examenului la categoria/ subcategoria respectivă.

Regulile date, în viziunea instanței, nu au fost încălcate.

Potrivit pct.14 a Hotărîrii Guvernului nr. 1452, valabilitatea pe teritoriul Republicii Moldova a permiselor de conducere obţinute în alte state nu este recunoscută, dacă titularul nu corespunde cerinţelor de vîrstă stipulate la pct.13 al prezentului Regulament astfel, permisul de conducere eliberat de Autoritățile Române la data de 15.04.2024 cu valabilitate până la 15.04.2029 pe numele pârâtului Cara Roman (f. d. 19), corespunde prevederilor legale, iar la data comiterii accidentului 15.03.2021, era valabil.

Astfel instanța a reținut că, nu au fost stabilite temeiurile legale pentru răspunderea în regres.

Reieșind din prevederile legale citate și având în vedere că, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Cara Roman, care la momentul producerii accidentului (15.03.2021) deținea permisul de conducere valabil și legal cu nr. B00259753T, eliberat de statul România la 15 aprilie 2019 și valabil până la 15 aprilie 2029, CA ”General Asigurări” SA nu este îndreptățită să pretindă încasarea în ordine de regres a prejudiciului cauzat ca urmare a achitării despăgubirii de asigurare persoanei păgubite.

Prin urmare, instanța de judecată atestă că, solicitarea reclamantei CA ”General Asigurări” SA privind încasarea sumei de 3974 lei, în calitate de daună

materială de la Cara Roman, în ordine de regres, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Referitor la solicitarea reclamantei privind încasarea dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, judecătorul notează că, solicitările în cauză sînt subsecvente solicitării de bază și, astfel, din moment ce solicitarea de bază este neîntemeiată, vor fi respinse și cerințele subsecvente.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Codul de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.*

În conformitate cu art. 82 și art. 90 lit. i) Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei. Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.*

Articolul 96 alin. (1) și (1^{1}) Codul de procedură civilă prevede că, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut cîștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

Referitor la cerința lui Cara Roman privind compensarea lui a cheltuielilor pentru asistența juridică, în mărime de 5000 lei, instanța a reținut că, prin bonul de plată Seria/nr. DAA 49798183 din 01.08.2024 se confirmă că, Cara Roman a achitat în contul BAA ”Odobescu&Partenerii” onorariu pentru serviciile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei (f. d. 44), nefiind însă specificat în cadrul cărei cauze Cara a beneficiat de aceste servicii.

În acest context, instanța retine că, la determinarea corectă a cuantumului cheltuielilor de asistență juridică, instanța de judecată va ține cont de: complexitatea cauzei; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Instanța de judecată reține că, în cadrul prezentei cauze, serviciile juridice ale avocatului Odobescu Ghenadie din cadrul BAA ”Odobescu&Partenerii” s-a limitat doar la întocmirea și depunerea referinței la cererea de chemare în judecată (f.d. 36-42), iar la data de 13.08.2024 de către avocatul stagiar Bejenaru Alina din cadrul BAA ”Odobescu&Partenerii” a fost înaintată instanței de judecată o cerere privind excepția de tardivitate (f.d. 55-57).

Ulterior în cadrul ședințelor de judecată din 13.08.2024 și 30.08.2024 pîrîtul a fost reprezentat de către avocatul stagiar Bejenaru Alina, care doar a susținut motivele indicate în cerere de tardivitate și respectiv referința depusă.

Fiind întrebată în ședința de judecată reprezentantul pîrîtului - avocatul stagiar A.Bejenaru referitor la cheltuielile de judecată solicitate de către Cara Roman și achitate de ultimul pentru acordarea asistenței juridice a comunicat că, din partea avocatului Odobescu Ghenadie a fost efectuată doar consultația clientului dat, iar ulterior de către avocatul stagiar Bejenaru Alina a fost întocmită referința, deși potrivit referinței anexate ladosar ultima este semnată de către avocatul Gh.Odobescu. Totodată reprezentantul pîrîtului - avocatul stagiar A.Bejenaru a mai comunicat că, conform ordinului de plată din 01.08.2024 onorariul avocatului în sumă de 5000 lei a fost achitat în beneficiul Biroului Asociat de Avocați ”Odobescu &Partenerii”, în cadrul căruia activează 4 avocați și 2 avocați stagiari, dar la moment nu este întocmit careva raport de activitate a membrilor Biroului Asociat de Avocați ”Odobescu &Partenerii” unde ar fi indicat anume ce acțiuni au efectuat pe prezenta cauză decătre membrii biroului dat de avocați dat și costul acestor acțiuni.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; **listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).**

Prin urmare, deși Cara Roman a solicitat compensarea lui prin încasarea sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistența juridică prestate de BAA ”Odobescu&Partenerii’’, dar, deoarece la caz nu a fost prezentat în susținerea cerinței respective un raport detaliat a actelor/acțiunilor efectuate de avocat/avocați și a timpului acordat acestora (cu tariful și orarul) care să confirme efectuarea acțiunilor în cuantumul respective, instanța de judecată concluzionează că cerința respectivă a lui Cara Roman către CA ,”General Asigurări” SA, privind încasarea

cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 lei este neîntemeiată și necesită a fi respinsă ca neîntemeiată și neprobată.

În conformitate cu art.art. 238-243 CPC RM, instanţa de judecată, a –

HOTĂRÎT:

Cererea de chemare în judecată a Companiei de Asigurări ”General Asigurări” SA către Cara Roman privind încasarea, în ordine de regres, a despăgubirei de asigurare și a cheltuielilor de judecată, ca nentemeiată, a respinge

Cerințele lui Cara Roman privind compensarea de către Compania de Asigurări ”General Asigurări” SA a cheltuielilor de asistență juridică estimate la 5000 lei, ca neîntemeiate, a respinge.

Hotărîrea cu drept de apel în Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 zile.

Preşedintele şedinţei
Judecător **Pşeniţa E.**